

Inbreng Vattenfall ten behoeve van het rondetafelgesprek op 17 januari 2019 over de wijziging van de Wet Windenergie op zee

Noodzaak van de *Wet windenergie op zee*

Zoals aangegeven door de brancheorganisaties NWEA en NVDE, waar Vattenfall ook lid van is, zal een grote rol weggelegd zijn voor wind op zee om in 2050 een volledig CO₂-vrij energiesysteem te hebben. De *Wet Windenergie op zee* is de belangrijkste pijler waarop zowel markt als overheden letterlijk en figuurlijk bouwen om doelstellingen voor wind op zee - tot aan 2023 de doelen uit het huidige Energieakkoord en tot aan 2030 de doelen uit het nieuwe Klimaatakkoord - steeds efficiënter uit te rollen.

Het bewezen succes van het rijksbeleid voor wind op zee via jaarlijkse competitieve tenders van zeer aantrekkelijke kavels (wind- en bodemcondities, kant-en-klare vergunningen en een gegarandeerde netaansluiting) heeft geresulteerd in de gunning van het eerste subsidievrije windpark: Hollandse Kust Zuid 1 & 2.

Zonder subsidie betekent niet zonder beleid

In maart 2018 kreeg Vattenfall, het moederbedrijf van Nuon, het bericht te zijn uitgekozen – op basis van een vergelijkende toets – om dit windpark op zee te mogen bouwen. Vol trots werken wij nu binnen Vattenfall aan de realisatie van Hollandse Kust Zuid 1 & 2, waarmee ook in internationaal perspectief een nieuwe mijlpaal is bereikt door deze zonder subsidie te gaan bouwen en exploiteren.

Ook aan de toekomstige parken die zullen voortvloeien uit de ambities voor windenergie op zee richting 2030, zoals verwoord in het recent gepresenteerde ontwerp-Klimaatakkoord, is Vattenfall vastbesloten een flinke bijdrage te leveren. Met de groei van hernieuwbare energie is echter wel een verandering in het beleidskader nodig, dat momenteel enkel gericht is op het ondersteunen van de aanbodkant van duurzame energie door middel van financiering van de onrendabele top op diverse duurzame energieproductie-categorieën. Nu wij, door sterke kostendalingen, in een subsidieloze wereld zijn aangekomen, betekent dit niet dat er geen regulering nodig is. Om een stabiel investeringsklimaat te behouden, zal beleid zich meer en meer moeten richten op de afname of vraagkant van duurzame energie (meer elektrificatie en flexibiliteit). Naarmate de hoeveelheid duurzame energie toe zal nemen tegen steeds lagere kosten, zal in de huidige markt de elektriciteitsprijs verder dalen en de noodzaak voor zekerheid aan de opbrengstenkant stijgen.

De nu voorgestelde wijzigingen van de *Wet Windenergie op zee* zijn te beperkt en bieden onvoldoende zekerheid aan ons, als internationale ontwikkelaar van windparken op zee, om ook op de middellange termijn te blijven investeren.

Zo veel mogelijk zekerheid bij het tenderen

Als ontwikkelaar van steeds groter wordende windparken, is het cruciaal zo veel mogelijk zekerheid te verkrijgen op het moment van investeren. In tegenstelling tot energieprojecten op land, worden vergunningen voor een windpark op zee afgegeven voor bepaalde tijd, momenteel voor maximaal 30 jaar. Hier gaat de tijd voor ontwikkeling van het project en de bouw aan de voorkant, en tijd voor ontmanteling aan de achterkant vanaf waarmee de operationele levensduur in feite wordt beperkt tot ca. 25 jaar. Dit terwijl de technische levensduur steeds langer wordt, en met de juiste beslissingen in het initiële ontwerp en de begroting van onderhoud voorbij de 30 jaar kan gaan. Verlenging van de

vergunningstermijn is daarom zeer wenselijk. Het wetsvoorstel beschrijft nu een mogelijk tot verlenging, echter pas na 20 jaar. Hiermee komt geen zekerheid bij de initiële investeringsbeslissing en kan daarom niet worden meegenomen in het ontwerp of in de onderhoudsplannen.

Ook de nu voorgestelde aanvullingen met betrekking tot de methodes voor tenderen brengen op dit moment veel onzekerheid met zich mee. De nog jonge windsector in de Nederlandse Noordzee wordt momenteel met name op kwaliteit uitgevraagd om zich te onderscheiden om een kavel te mogen bouwen, via de zogenaamde vergelijkende toets. Indien wordt overgegaan op veilen, verschuift het accent naar een puur economisch waarde-onderscheid, wat past bij een meer volwassen markt die nauwelijks kwaliteitsverschillen kent. Gezien de maatschappelijke noodzaak van de verdere ontwikkeling van de nu nog prille windsector op zee, vinden wij het veilinginstrument zoals nu voorgesteld niet juist getimed. Immers, het instrument van de vergelijkende toets voldoet voorsnog om een kavel voor een windpark toe te wijzen aan een ontwikkelaar.

Een nieuwe *Wet Windenergie op zee* om de energietransitie voor de komende 10 jaar te realiseren

Om robuuste wetgeving neer te zetten, die de komende 10 jaar de energietransitie reguleert en faciliteert, door investeringszekerheid te borgen, stellen wij het volgende voor:

- 1. *Wet Windenergie op zee* ten dienste maken aan het ontwerp-Klimaatakkoord**
De onzekerheden die we tegen gaan komen in een subsidieloos, door wind en zon gedreven energiesysteem, is een stevig onderwerp van gesprek geweest in de onderhandelingen naar een ontwerp Klimaatakkoord. Hieruit is voor wind op zee de procesafspraken voortgekomen om zowel jaarlijks te monitoren op welke wijze de volgende tender voor een windparkkavel op zee wordt uitgegeven, als om een meer fundamenteel onderzoek te doen naar welke beleidsinstrumenten dan het beste van toepassing zouden zijn. Wij wachten die resultaten liever eerst af, alvorens wetgeving aan te passen.
- 2. Laat afname/vraagontwikkeling samen gaan met uitgifte van de kavel**
Het systeem van tenderen, zoals nu door de huidige *Wet Windenergie op zee* wordt neergezet, is zeer efficiënt en succesvol. Wij zien dit graag behouden in combinatie met een duidelijk voorspelbaar uitrolpad van jaarlijkse tenders. In het komende decennium zal het vooral van belang zijn dat dit samengaat met een zelfde voorspelbare uitrol aan de afnamekant, dus in meer elektrificatie. Ook opslag kan van belang worden. Een optie zou kunnen zijn juist deze Wet te gebruiken om het te tenderen “product” aan te passen zodat ook opslag en/of vraag kan worden meegenomen in de tender. Deze optie is nog te weinig door overheid en markt verkend.
- 3. Vergunningstermijn aanpassen aan technische levensduur**
Door nu in de *Wet Windenergie op zee* een standaard uitgangspunt van 40 jaar als vergunningstermijn te nemen (met eventuele afwijkende clausules in relatie tot bijvoorbeeld veiligheid) kan een langere operationele levensduur reeds bij de ontwerpfase en initiële investeringsbeslissing als gegeven dienen.

Graag lichten wij onze inbreng toe tijdens het rondetafelgesprek op 17 januari 2019.